

**ЮЛЛАРЫГЫЗ
ҺӘРЧАК ИМИН
БУЛСЫН**

Нәни дустым! Без, иртэнге йокыбыздан торып урамга чыгу белән, юл хәрәкәтенә катнашып китәбез. Ә урамда транспорт чараларының тыз да быз чабуына күз иярми.

Машиналарларның төрләре, жәяүлеләрнең һәм пассажирларның саны елдан – ел арта, юл хәрәкәте көчәйгәннән көчәя. Юл транспорт һәлакәтләре (ЮТҺ) турында да ишетеп, күрөп торабыз. Алар нәтижәсендә кешеләр һәлак була яисә жәрәхәтләнә, юл корылмалары жимерелә. Юл хәрәкә кагыдәләрен төгәл үтәсәң , игътибарлы һәм сак булсаң аянычлы хәлләргә юлыкаска да мөмкин. Моңың өчен иң беренче чиратта юл хәрәкәте билгеләрен һәм кагыйдәләрен белергә кирәк.

Курыкмыйча, саклык белән юл аркылы чыгарга; урада дөрөс юл сайларга; трамвай, троллейбус яисә автобуска ничек утырырга, анда үзеңне ничек тотарга кирәклеген турында сөйләшербез. Әле син, үскәч, бәлки, үзегдә матур машина алырсың. Аны йөрткән һәм бәлагә юлыкмас өчен дә юл хәрәкәте кагыйдәләрен белергә, үзеңне киләчәк тормышка хәзердән үк әзерләргә кирәк. Әлеген кагыйдәләреннең иң гадиләрен генә истә калдырыйк!!!

- Машина йөри торган юлда яки юл кырыеда беркайчанда уйнама;

Велосипед белән машина юлына чыкма

Урамны теләсә нинди урыннан аркылы чыкма!!!

Төркем белән барганда:

- ❖ Жәяүлеләр өчен булган кагыйдэләрнең барсында үтәгез;
- ❖ Өлкән озатучыларыгыз булсын

Юл хәрәкәтте кагыйдэләре махсус тамгалар – юл хәрәкәте билгеләре белән күрсәтелә. Алар бик күп без аларны ел буена өйрәнәп танышып китәрбез;

Балалар

Кызыл белән каелган
Ак өчпочмак эчендә
Әй йөгерә ике бала
Каядыр бар көченә.
Бу билгене, билгеле,
Шофёрлар бик шәп
белә —
Аеруча сак булыгыз,
Юлдан балалар килә!

Жәяүлеләр хәрәкәте тыела

Машиналар кызу бара,
Ерак түгел күк ара.
Тик, аягың атлаганчы,
Игътибар белән кара.
Юкмы менә бу билге:
Кызыл түгәрәк эчендә
Атлап бара жәяүле,
Тик ул сызылган инде.
Әгәр мондый билге
                                күрсәң,
Юлларга чыкма берүк.
Светофорлы чатлар эзлә,
Ә монысын урап үт.

Велосипедларда йөрү тыела

Машина да тэгэрмэчле,
Тэгэрмэчле сәпит тә.
Шулай уйлап, балалар
(Йөрисе килгәч бик тә)
Олы юлга чыгалар да
Жилдерәләр сәпиттә.
Бу билгене күрсәләр,
Борылсыннар кирегә.
Ярамый шул
бу урында
Велосипедта йөрөргә.
Кагыйдәне үтәмәсәң,
Мөмкин бәла килергә.

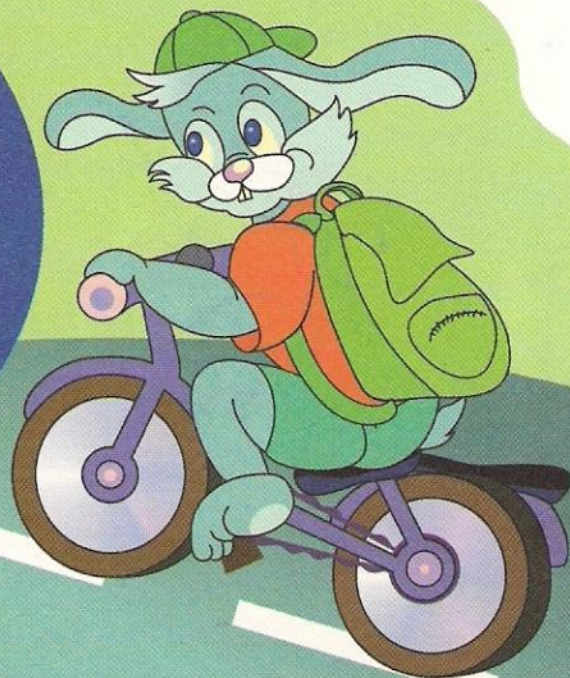
Жәяүлеләр юлы

Бу юлдан атлап
баралар
Йә йөгәрә, йә чабалар
Ак сакаллы
бабайлар,
Нәни шаян
малайлар,
Әбиләр һәм бәбиләр,
Өлкәннәр
һәм нәниләр.
Кызы белән әнисе,
Әтисе белән улы.
Әнә билге дә куелган,
«Бу, — дип, —
жәяүле юлы».

Велосипед юлы

Мөгезеннән тотасың да
Утырасың, китәсең.
Кирәк жиргә бик тиз генә,
Ансат барып житәсең.
Велосипед —
    транспортның
Бик тә уңайлы төре.
Педалеңне әйләндер дә
Теләсә кайда йөрө.
Болай уйлап ялгышма,
Алай гына түгел ул.
Зәңгәр түгәрәк эчендә
Ак велосипед көтеп торса,
Шушы булыр синең юл.

Жәяүлеләрененң юлны аркылы чыгу урыны

Ак, кара тасмалар буйлап
Жәяүле горур атлый.
Чөнки белә: шушы билге
Гомерен уяу саклый.
Әлеге билге кисәтә
Шофёрларны бу хакта:
— Игътибарлы булыгыз, —
ди, —
Жәяүле үткән чакта!

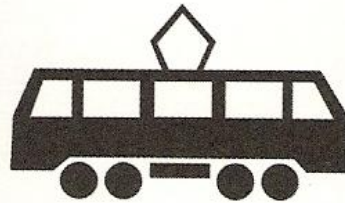
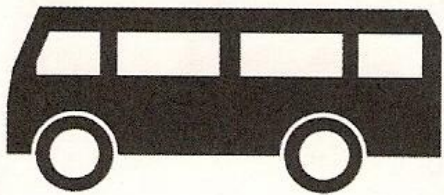
Автомобиль юлы

Юлда йөрү бик жаваплы,
Сорый белем, игътибар.
Безгә ярдәмгә килергә
«Автомобиль юлы» дигән
Әле дә шушы билге бар.
Машина шул йөри алмый
Теләсә кай урыннан.
Хәрәкәт итә ул бары тик
Автомобиль юлыннан.

Автобус яки трамвай тукталышы

Әгәр яратмыйсың икән
Өйдә генә ятарга,
Жыенгансың икән бүген
Кино йә театрға,
Бу билгене белү кирәк.
Аны белү мөһим бигрәк.
Утырып булмый

аннан башка
Трамвайға һәм автобуска.
Тукталышларда ул билге
Әверелә чып-чын дуска.

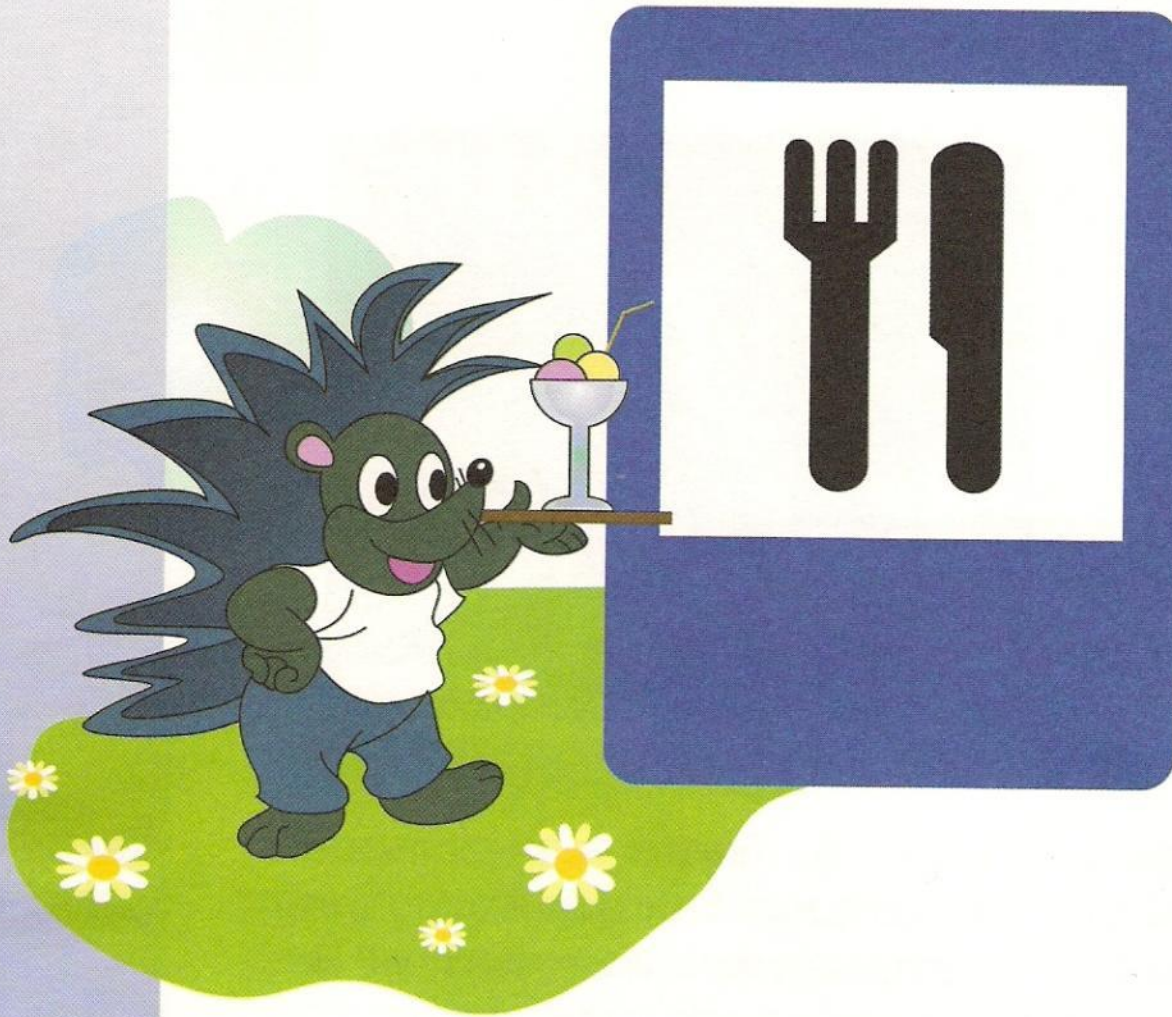

Торак зона

Авыл, шәһәр, бистә аша
Үтсә әгәр юлыгыз,
Шушы билгене күрерсез —
Игътибарлы булыгыз.
Монда — торак зона, диеп,
Ул алдан ук искәртә.
Бәлагә тарымагыз, дип,
Һәр кешене кисәтә.

Туклану пункты

Ашыйсы килгәнне каян
Белделәр, диясеңме,
Чәнечке белән пычакны
Ерактан күрәсеңме?
Ерак түгел кайнар чәйгә,
Тәмле аш һәм боткага,
Ачка үләм дигән чакта
Шушы билге коткара.

Олы юлда бик күп алар —
Мондый тамга-билгеләр.
Ерактан ук күренэләр,
Җәммәсе белсен, диләр.
Аларның изге уйлары —
Аларның изге эше.
Безне белсен, онытмасын,
Бәләләргә юлыкмасын,
Исән-имин булсын, диләр,
Юлга чыккан һәр кеше!